

Reka Tisa dugačka je ukupno 980 kilometara. Izvire u Ukrajini, na Karpatima, u oblasti Bukovina. Manjim delom teče kroz Rumuniju i Slovačku. Plovna je od mađarskog grada Solnoka, a kroz Srbiju teče 164 kilometra, da bi se ulila u Dunav kod Starog Slankamena. U Srbiju ulazi neposredno pre Kanjiže, koja je 14 kilometara udaljena od mađarske granice. Kanjižani imaju tu sreću da se baš na samom ulazu u njihov grad svake godine događa spektakularno cvetanje reke Tise, poznatije pod nazivom „Tiski cvet“.

Tačnije, svake godine u Kanjiži se, posle mirovanja u glinenom dnu reke, larve insekta *Palingenia longicauda* preobražavaju u žute „cvetove“, koji posle svadbenog pira i polaganja jajašaca umiru. Taj neponovljivi doživljaj se ne može preneti ni rečju ni slikom, pa se ovaj događaj s pravom ubraja među deset najatraktivnijih u zemlji. Turistička organizacija opštine Kanjiža i Ekološko udruženje „Tisa klub“ iz Kanjiže, svake godine organizuju više sastanaka na temu ekologije, a u vreme Cvetanja Tise i međunarodni eko-turistički skup pod nazivom „Održivi razvoj i njegov značaj u eko-turizmu“, gde se govorи o svim aspektima ovog fenomena, kao i o zaštiti reke. Ekološko udruženje „Tisa klub“ je inicijator zajedničkog delovanja ekoloških društava i prijatelja reke okupljenih oko istog cilja, očuvanje životne sredine i zaštite prirodnih bogatstava u slivu reke po standardima EU. Balint Zoltan, predsednik Tisa kluba kaže da je ustanovljena strategija delovanja svih članova oko očuvanja reke Tise. Cvetanja reke Tise, jedinstveni prirodni fenomen, nekada rasprostranjen po čitavoj Evropi, a danas prisutan samo u nekim delovima Tise i njenim pritokama, može da donese mnogo toga svim naseljenim mestima oko reke, ukoliko se naprave dobri projekti. Postoje namere da se na reci izgradi Centar tiskog cveta sa izložbenim prostorom i salom za predavanja, gde bi se projektovali filmovi, kao i prostor za razonodu. U okviru Centra delovala bi i laboratorija za analizu vode, koja bi konstantno pratila kvalitet vode iz reke. Postoje, takođe, planovi o oživljavanju „Tisa ekspedicije“, programa koji je delovao pre desetak godina, a koji je iznedrio četiri doktorata, nekoliko knjiga, te nebrojano članaka i informacija o reci i njenoj okolini. Osim zaštite reke, Udruženje će afirmisati dodelu priznanja za prijatelje reke i suprotno, prozivaće zagađivače i one koji narušavaju prirodni sklad. Balint Zoltan je svestan činjenice da ova organizacija neće

rešiti velike političke probleme i da je borba protiv velikih zagađivača teška i van njihovih moći. Međunarodne institucije su evidentirale gotovo 500 potencijalnih zagađivača reke čitavim tokom. Ekološko udruženje „Tisa klub“ će podići glas na svako ugrožavanje reke, nastojati da proširi članstvo i da ih povezuje. Iskoristiće poznanstva svojih članova sa ljudima koji mogu konkretno da pomognu, da animiraju ljudе u svim sredinama, pogotovo mlade generacije. Nadaju se da će steći i podršku političara, pa i nadležnih institucija koje mogu da reše probleme. Organizovani i jedinstveni u svojim nastojanjima da stvore zdravu i ekološki čistu sredinu, težiće da postanu deo međunarodnih projekata. Među članovima Udruženja ima fotografa, koji će fotografisati reku, reditelja, koji će snimati filmove o njoj, istoričara, koji će zaokružiti i istražiti istorijski deo priče o reci i njenoj okolini... Svi se nadaju da se više nikada neće ponoviti ružna slika sa manifestacije cvetanja Tise, kada je zaprašivanje komaraca nad rekom vršeno baš u trenutku kada su insekti zalepršali svojim krilima nad vodom. Preporuke, da se ne vadi larva Tiskog cveta za potrebe lokalnih ribara, da se ne narušava svadbeni let, je nešto zbog čega bi i Ministarstvo za zaštitu životne sredine trebalo da interveniše. Svi članovi Udruženja će se maksimalno potruditi da se vrati doživljaj cvetanja Tise iz šezdesetih i sedamdesetih. Time će reka Tisa ovoj sredini podariti novu internacionalnu turističku atrakciju u punom smislu te reči. Članovi Ekološkog udruženje „Tisa klub“ su: Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Vojvodine, Udruženje „Gradište“ iz Novog Bečeja, Savez „Rakoci“ Kanjiža,USR „Zlatica“ Čoka, Ekološko udruženje Čoka, Ekološko udruženje „Tisa klub“ Kanjiža, EKO-ETNO centar Horgoš,USR „Tiski cvet“ Kanjiža, Filmska radionica „Cinema“ Kanjiža i Umetnička radionica Kanjiški klub.

